

POD PARASOLEM SPÓŁDZIELCZEJ OCHRONY

Michał Ołdakowski

Prezes Zarządu
IPS-SGB

Michał Jurek

Dyrektor Departamentu
Monitorowania Ryzyka
i Restrukturyzacji IPS-SGB

Polska gospodarka, a w tym i sektor bankowy, powraca do stanu sprzed pandemii COVID-19. Ostatnie podwyżki podstawowych stóp procentowych NBP korzystnie wpłynęły na wyniki finansowe banków. Obciążenie bilansów banków stratami kredytowymi na razie wydaje się być umiarkowane. Mimo tej poprawy, bilans ryzyk dla stabilności sektora bankowego nie jest jednoznacznie pozytywny. Banki muszą bowiem działać w warunkach wysoce zmiennej, niepewnej postpandemicznej rzeczywistości, a wojna, którą wywołała Rosja na Ukrainie, uruchamia wiele dodatkowych ryzyk, które wymykają się narzędziom prognostycznym i utrudniają budowę planów strategicznych.

W tej sytuacji nie dziwi

inicjatywa mająca na celu zwiększenie bezpieczeństwa w polskim sektorze bankowym. Mianowicie, zgodnie z informacjami prasowymi z ostatnich tygodni, Polska może stać się pierwszym krajem, w którym powstanie system ochrony instytucjonalnej, obejmujący banki komercyjne. Aktualnie procedowana jest ustawa, umożliwiająca stworzenie instytucji wspomagającej istniejący system gwarantowania depozytów poprzez zabezpieczenie i poprawę wypłacalności banków komercyjnych, a w razie potrzeby wspierającej BFG w procesach przymusowej restrukturyzacji. Uczestnictwo w takim systemie byłoby dobrowolne. Banki komercyjne miałyby zasilac zgromadzone w nim fundusze pomocowe równowartością czę-

ści zgromadzonych depozytów, objętych gwarancjami BFG. Składki na fundusz pomocowy byłyby uznane za koszty uzyskania przychodów. Banki komercyjne uczestniczące w systemie mogłyby też liczyć na niższe składki na fundusz gwarancyjny banków.

Choć zarysowane w ustawie przepisy wskazują na to, że projektowana instytucja nie będzie spełniała wszystkich wymagań stawianych IPS-om w art. 113 CRR to niewątpliwie czerpie ona z doświadczeń, które udało się zgromadzić w ciągu kilku lat

działania systemów ochrony instytucjonalnej, funkcjonujących w sektorze banków spółdzielczych. Twórcy wspomnianego projektu dostrzegli walory tych instytucji uznając, że skutecznie chronią one płynność finansową i wypłacalność swoich uczestników. Nie bez znaczenia był prawdziwy chrzest bojowy, który przeszedł System Ochrony SGB, współdziałając z BFG w pierwszym w kraju procesie przymusowej restrukturyzacji uczestnika systemu ochrony instytucjonalnej, którym był Bank Spółdzielczy w Przemkowie. Dzięki zaangażowaniu zarówno Spółdzielni, jak i całego Systemu Ochrony SGB (w tym zwłaszcza SGB-Banku SA), a także wykorzystaniu środków Funduszu Pomocowego, udało się ochronić

Polska gospodarka, a w tym i sektor bankowy, powraca do stanu sprzed pandemii COVID-19. Ostatnie podwyżki podstawowych stóp procentowych NBP korzystnie wpłynęły na wyniki finansowe banków. Obciążenie bilansów banków stratami kredytowymi na razie wydaje się być umiarkowane. Mimo tej poprawy, bilans ryzyk dla stabilności sektora bankowego nie jest jednoznacznie pozytywny.

wszystkich deponentów banku, nawet tych, których depozyty nie były objęte gwarancjami BFG. Udało się w ten sposób nie dopuścić do wzrostu ryzyka w Systemie Ochrony SGB, do którego mogłoby dojść w przypadku materializacji ryzyka reputacyjnego.

Analizując projektowane przepisy

zauważamy jednak nierówność projektowanej instytucji dla sektora komercyjnego z istniejącymi już systemami ochrony w spółdzielczości. Założenia przyjęte w ustawie dla instytucji komercyjnej konsumują bowiem wszystkie postulaty dotyczące ulg podatkowych i kosztów uzyskania przychodów. Dlatego musimy zadbać o to, aby również istniejące systemy ochrony instytucjonalnej zostały nimi objęte w celu wsparcia ich działalności.

Działania Systemu Ochrony SGB, to nie tylko uczestnictwo w działaniach naprawczych z wykorzystaniem środków pomocowych. Można by wręcz przewrotnie napisać, że największy wysiłek ukierunkowany jest właśnie na to, żeby nie trzeba było bezzwrotnie angażować środków pomocowych, gromadzonych wszak przez wszystkich uczestników. Temu służy, uelastyczniona w trakcie pandemii, działalność audytowa IPS-SGB. Spółdzielnia cały czas rozwija również mechanizmy wsparcia uczestników, wyrażające się w ciągłej aktualizacji procedur wewnętrznych, związanych przede wszystkim z zarządzaniem ryzykiem i kontrolą wewnętrzną w bankach. Organizowane są cykliczne szkolenia w zakresie wdrażania tych procedur. Warto podkreślić, że od wybuchu pandemii szkolenia te odbywają się w formie zdalnej, a to oznacza, że nie generują one kosztów dla uczestników. Spółdzielnia zapewnia też nieustanne wsparcie prawne dla swoich uczestników, mogą też oni korzystać z cyklicznych pogłębionych analiz i prognoz sytuacji makroekonomicznej, sporządzanych przez Spółdzielnię wraz z Departamentem Skarbu SGB-Banku SA. IPS-SGB zapewnia też wsparcie bankom w procesach łączeniowych, współdziałając w tym zakresie z SGB-Bankiem SA. Mechanizmy wsparcia banków spółdzielczych w tym obszarze w ostatnim wydaniu „Banku Spółdzielczego” szczegółowo przedstawili p. K. Janowski i p. S. Kolasiński.

Powyższe działania są realizowane

od początku funkcjonowania Systemu Ochrony SGB. Są one jednak nieustannie udoskonalane i rozwijane, jako że Spółdzielnia – wsłuchując się w głosy swoich uczestników – dąży do zapewnienia im najlepszego możliwego wsparcia. By było to możliwe, uruchamiane są także nowe inicjatywy.

Wśród nich na szczególne podkreślenie zasługują działania zapobiegawcze, ukierunkowane na wspieranie banków spółdziel-

czych w prowadzonych przez nie procesach biznesowych i działaniach naprawczych. W tym celu Spółdzielnia opracowała i udostępniła uczestnikom kompendium metodyczne, będące swoistym przewodnikiem, wspomagającym procesy zarządzania bankiem. Kompendium stanowi wsparcie dla każdego uczestnika w procesach zarządzania i planowania bieżącego i strategicznego. Ułatwia w ten sposób dostosowanie działalności do zmieniającego się otoczenia gospodarczego, reakcję na problemy wewnętrzne, zdiagnozowane

przez bank. Umożliwia także zaplanowanie, przeprowadzenie i zarządzanie nietrywialnym procesem zmiany modelu działania.

Spółdzielczy System Ochrony SGB

w ciągu ponad sześciu lat swojej działalności wprowadził sprawne mechanizmy prewencyjne i pomocowe, wielokrotnie przetestowane w praktyce. Dzięki temu stworzono fundament pod systematyczne usprawnianie realizacji dotychczasowych zadań i procesów, a także opracowanie mechanizmów umożliwiających sprostanie nowym, dziś jeszcze nieprzewidywanym wyzwaniom, które mogą przed Systemem Ochrony SGB i jego uczestnikami stanąć – tak, jak to się stało po wybuchu pandemii COVID-19. Nadrzędnym celem jest bowiem zapewnienie trwałego bezpieczeństwa i stabilnych podstaw rozwoju wszystkich uczestników Systemu Ochrony SGB. Koncentracja na tym celu mobilizuje spółdzielcze siły. ●

Banki muszą bowiem działać
w warunkach wysoce zmiennej,
niepewnej postpandemicznej
rzeczywistości, a wojna,
którą wywołała Rosja na
Ukrainie, uruchamia wiele
dodatkowych ryzyk, które
wymykają się narzędziom
prognostycznym i utrudniają
budowę planów strategicznych.

